

preuzimajući ovu temu od Hegela, pokazuje da samosvest zna za sebe kao vezanu za nešto što nije njeno, za nešto što je neujedinjivo i „nepopravljivo“. Predstavno kretanje svesti – ono što moderna filozofija naziva unutrašnošću, pojavljuje se u skladu sa Aovim analizama, uvek ili prerano ili kasno – nikada nije sebi prisutno u trenutku.

Ili ili se može razumeti kao svojevrsna rasprava o transcendentnosti ali u pitanju nije Kantovska dedukcija već je zadatak pokazati nasuprot jedinstvu razliku, nasuprot spontanitetu neuspeh, umesto slobode koja samu sebe postavlja izloženost. Ono što stoji u središtu Aovih analiza je teza da temporalni trenutak nije stvar subjekta, već otvaranje koje omogućava subject. Vreme je dar.

Najduži i najvažniji odeljak Dipsalmata je deo koji ponavlja naslov celokupnog dela „Ili-ili ekstatično predavanje“. Ono što je na delu unutar ovog govora jeste razmatranje „utemeljujućeg načela“ koji može biti artikulisan samo na aporetički način.

Osoba A započinje izlaganje ovog načela serijom aporetičkih momenata „Ako se oženiš, kajaćeš se, ako se ne oženiš kajaćeš se, ako se ožieniš ili se ne oženiš, kajaćeš se i zbog jednog i zbog drugog...“ – Ili-ili, svejedno je: ovako bi se moglo ići u beskonačnost. Ova dvostruka vezanost, neprohodnost o kojoj A govori zapravo želi da kaže sledeće: **izabrati nešto uvek znači ne izabrati njemu suprotno**. Izabrati znači istovremeno pustiti, napustiti, propustiti mogućnosti koliko znači i preuzeti neku mogućnost. Neaktuelizovana mogućnost ne nestaje, ona prati svaki naredni moment, i tako preči izboru mogućnošću njegovog opovrgavanja. Izboru ne stoji nasuprot nebiranje, ne-izbor, već nasuprot izbora stoji kajanje, koje preči izboru u samom njegovom osnovu time što se umeće između subjekta koji je doneo izbor i onoga o čemu se odlučio. Kajanje preči subjektu time što preči mogućnošću otuđenja subjekta od njegove odluke.